

**God de Vader
&
God de Moeder**

Felix Sperans

Uitgeverij Gelderland

Huwelijksaanzoek

‘Zou jij met mij willen trouwen?’ vroeg Peter op gebiedende toon aan Martha, nog voor hij goed en wel in de koeienstal stond. ‘Met mij trouwen?’ Martha was al wat gewoon van haar baas, maar nu donderde ze bijna van haar melkstoeltje. Ze stootte daarbij de volle melkemmer met haar knie om ... al die goede melk weg, verspild op de grond, ... wat een ramp! Ze durfde niet op te kijken en melkte ijverig voort ...

Het zogenaamde huwelijksaanzoek van Peter had eerder als een bevel geklonken dan als een hoopvolle vraag. Het had ook niet anders gekund. Peter was gewend om te bevelen, dat wist Martha. Grommen en commanderen was zijn tweede natuur. Op die manier dacht hij zijn stand als herenboer hoog te moeten houden. Dan wisten de mensen tenminste met wie ze te doen hadden en dat ze niet met hem konden sollen. Van Peter kon je trouwens alles verwachten, behalve nederige menselijkheid. En vriendelijkheid was hem ook vreemd. Hij zei altijd wat hem op de lever lag, brutaal, zonder er doekjes om te winden.

Martha was na al die jaren op de boerderij enigszins gewend geraakt aan de nukken van haar baas. Ze had er zelfs mee leren leven, voor zover dat al mogelijk was. Wat anders kon ze doen? Zij moest immers uit de handen van Peter eten. Het was oorlog, het eten was schaars en de tijden waren hard voor iedereen. De boeren konden tenminste nog in hun eigen onderhoud voorzien en Martha was blij dat ze op de boerderij kon blijven. Verder werden haar ouders, haar broers en haar zus ook nog gedeeltelijk door de boer onderhouden. Ze moest er wél hard en lang voor werken en hem slaafs gehoorzamen. Erger was dat ze zich ook al zijn grillen moest laten welgevalen. Maar deze keer schrok ze toch wel heel erg. ‘Met mij trouwen?’ De vraag galmde weer door haar hoofd. Wat bezielde Peter toch? En wat een vraag? Martha wist niet wat ze hoorde. De zoon van de eigenaar, die haar zomaar een huwelijksaanzoek kwam doen, zonder inleiding en dat dan nog wel terwijl ze zat te melken. Als hij al meende wat hij

vroeg, dan had hij toch kunnen wachten op een romantischer moment en op een betere plaats, vond Martha. Ze wist niet hoe ze het had...

Haar hoofd tolde, ze moest zich concentreren op het melken. 'Zou hij weer dronken zijn?' vroeg ze zich vertwijfeld af. 'Hoe zou hij anders op het idee komen om zijn meid ten huwelijk te vragen? Die kans had hij al veel eerder gehad als hij dat gewild had. Waarom juist nu, na al die jaren? Waarom juist zij? Peter kon immers elk meisje krijgen dat hij wilde. Welke vrouw droomt er immers niet van een schatrijke partij in de wacht te slepen?'

'Wat is er? Komt er nog iets van?' vroeg Peter, met nog meer aandrang en op een toon die weinig tegenspraak duldde.

Martha perste haar voorhoofd nog een beetje steviger tegen de warme flank van de koe. Ze kende Peter beter dan wie ook, hij zou niet opgeven. Hij was de enige zoon van de grote boer, een verwend kind dat altijd en overal zijn zin probeerde te krijgen. En wat hij niet meteen kreeg, probeerde hij te forceren of op een of andere manier af te dwingen. Niemand die dat beter wist dan Martha, zij had ondervinding met hem. En dus was ze deze keer meer dan ooit op haar hoede. Nu mocht ze zeker geen brokken maken. Met het gevoelsleven van je broodheer speel je niet, zeker niet als die Peter heet. Als die haar de deur zou wijzen, dan kwam ze weer in doffe ellende te zitten en haar familie al evenzeer. Ze mocht er niet aan denken,...

En dan kreeg Martha de inval van haar leven, zo dacht ze toch. 'Maar..., maar..., ' stamelde ze zonder op te kijken, 'als ik het goed voorheb, ben jij toch al jaren verloofd met een zekere Rita. Of ben ik verkeerd ingelicht?'

'Rita! Rita, ... dat was gisteren!' snauwde Peter. 'Rita, die heb ik aan mijn beste vriend verloren. Je vrienden van vandaag zijn je vijanden van morgen, heeft mijn vader mij altijd geleerd en ik moet hem gaan geloven. Maar laat ons daar nu over zwijgen. Het verleden is begraven, de toekomst wenkt. Vanaf vandaag ben jij mijn lief, tenzij je problemen zoekt natuurlijk. Maar dat zou dwaas zijn als je het mij vraagt. Een kans als deze krijg je nooit meer!'

Martha kon haar oren niet geloven. Haar voorhoofd gloeide, de emmer was weer bijna vol, maar ze durfde niet op te staan ... En Peter ging verder: 'Je weet toch dat ik de enige erfgenaam ben van deze boerderij en van nog een paar huizen in Diest en Tienen, allemaal uit de erfenis van mijn moeder zaliger. Weet je wel wat die erfenis waard is? Een fortuin! En, als vader sterft, verkoop ik de hele santenkraam en dan gaan wij voor de rest van ons leven rentenieren, tenzij jij liever blijft wroeten...'

'Wroeten, ... ik heb mijn hele leven niets anders gedaan,' wou Martha zeggen, maar Peter bleef doorgaan over zijn vader. 'Het zal niet lang meer duren met vader,' zei hij, 'als je ziet wat hij allemaal mankeert. Hij heeft het aan het hart, hij heeft astma en sinds vorig jaar heeft hij zware nierproblemen ... Hij trekt het niet lang meer, daar hoef je geen dokter voor te zijn om dat te zien. Trouwens, dokter Bergmans heeft me onlangs nog gewaarschuwd, vader is helemaal versleten, hij kan elk moment dood neervallen. Te hard gewerkt en zich nooit verzorgd zeker? En, zodra hij dood is, ben ik schatrijk. Dan kan ik kopen en doen wat ik wil. En jij mag daarvan meegenieten, zolang je maar lief en vriendelijk voor me bent. En als je er echt op staat, vraag ik nu mijn deel van de erfenis al op. Ik heb trouwens al lang recht op de helft van het bezit van mijn vader. Al zijn bezittingen zijn afkomstig uit de erfenis van mijn moeder en omdat ik enig kind ben, kan ik nu al mijn deel van moeders nalatenschap opeisen. Maar als jij er niet op aandringt, dan zou ik liever willen wachten tot vader dood is. Geen problemen maken waar er geen zijn, zeg ik altijd.'

'Dronkenmanspraat,' dacht Martha. 'De man is zijn lief kwijt en zit met liefdesverdriet. Hij stort zich op de eerste de beste die zijn pad kruist en ik ben een gemakkelijke prooi ... Maar daarom meteen met hem trouwen? Mijn leven lang zijn slavin moeten zijn? Hoewel, dat ben ik nu ook al. Slechter kan niet, tenzij hij in bed ook het beest uithangt.'

'En, komt er nog iets van?' vroeg Peter bijna kwaad. 'Of heb jij je tong ingeslikt misschien? Ik heb wel andere zaken aan mijn hoofd dan hier op jouw antwoord te moeten wachten.'

God de Vader & God de Moeder is het geromantiseerde levensverhaal van schizofreen Roland. Hij worstelt zich door het leven. De beschrijving van zijn lotgevallen – en die van zijn ouders en grootouders – is licht van toon en mede daardoor zeer indringend.

Felix Sperans (Molenbeek-Wersbeek, 3 januari 1944) is een Belgisch auteur en kunstschilder, die begin jaren '80 invalide wordt verklaard. Hij blijkt zenuwziek en lijdt aan een schizo-affectieve stoornis; een combinatie van schizofrenie en manische depressie. Om lotgenoten te helpen, richt hij in 1999 de vereniging 'Psychiatrie' op en schrijft hij meerdere boeken over zijn leven, zijn ziekte en over de manier waarop hij daar tegenaan kijkt en mee omgaat.

Over het werk van Felix Sperans:

'... een spiegel voor psychiatrische patiënten, hun omgeving en hulpverleners'.

De VoorZorg Well2Day

'... Bedoeld voor mensen met sombere buien, hun familie, vrienden, kennissen maar ook voor hulpverleners verschaft het verhaal van Felix Sperans, die enkel oog heeft voor de hoofdlijnen in het leven, een hoop inzichten voor onderweg'.

VVGG, Vlaamse Vereniging voor Geestelijke Gezondheid

'... wat nog het meest imponeert is de diepe eenzaamheid... zijn walging van het leven en zijn volslagen gebrek aan initiatief en plezier in de dingen en wereld om hem heen'.

Trouw / Hans van der Ploeg

'Als lezer moet je bestand zijn tegen wat doffe ellende... maar het geeft je inzicht in de donkere gedachten van iemand die levensmoe is'.

Weliswaar.be, Welzijns- en gezondheidsmagazine voor Vlaanderen

uitgeverij
GELDERLAND

BOEKEN | KRANTEN | TIJDSCHRIFTEN

9 789491 826238 >